เมตริกตัน คืออะไร? รู้จักหน่วย "ตัน" ให้เข้าใจ ใช้ให้ถูกในชีวิตจริง

นำเสนอเมื่อ : 26 ก.พ. 2569

ในชีวิตประจำวัน เรามักได้ยินคำว่า **“ตัน”** อยู่บ่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร การสั่งวัสดุก่อสร้าง หรือการขนส่งสินค้า เช่น “ข้าว 10 ตัน”, “หิน 3 ตัน”, “รถบรรทุกได้ 6 ตัน” แต่คำว่า “ตัน” ที่ใช้กันทั่วไปนั้น แท้จริงแล้วส่วนใหญ่หมายถึง “เมตริกตัน” ซึ่งเป็นหน่วยวัดมวล/น้ำหนักที่ใช้ในระบบเมตริก และใช้แพร่หลายทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วย

เมตริกตัน (Metric ton) คืออะไร

เมตริกตัน คือหน่วยวัดมวลในระบบเมตริก มีค่าเท่ากับ 1,000 กิโลกรัม โดยมักใช้สัญลักษณ์ว่า t (อ่านว่า ตัน) หรือเขียนเต็มว่า metric ton จุดเด่นของเมตริกตันคือช่วยให้การสื่อสารน้ำหนักของสิ่งของที่มีมวลมาก ๆ ทำได้ง่ายขึ้น เช่น แทนที่จะพูดว่า “12,000 กิโลกรัม” ก็สามารถพูดสั้น ๆ ว่า “12 ตัน” ได้ทันที ทำให้เข้าใจเร็วและสะดวกต่อการใช้งานในงานขนส่งและอุตสาหกรรม

เหตุผลที่เมตริกตันถูกใช้งานอย่างแพร่หลาย

เมตริกตันเหมาะสำหรับการชั่งน้ำหนักวัตถุหรือสินค้าที่มีมวลมาก เพราะการใช้กิโลกรัมเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ตัวเลขยาวและอ่านยาก ยิ่งในงานจริงที่ต้องคำนวณบ่อย เช่น การซื้อขายสินค้าเป็นล็อต การประเมินน้ำหนักบรรทุก หรือการสรุปรายงานปริมาณผลผลิต การใช้ “ตัน” ทำให้ข้อมูลกระชับและทำงานได้รวดเร็วขึ้น ตัวอย่างพื้นที่การใช้งานที่พบได้มาก ได้แก่ งานเกษตรกรรม เช่น ข้าว ออย มันสำปะหลัง งานก่อสร้าง เช่น ทราย หิน ปูน งานโลจิสติกส์และขนส่ง รวมถึงงานอุตสาหกรรมและการขนส่งทางเรือ

เมตริกตันต่างจาก “ตัน” แบบอื่นหรือไม่

แม้คำว่า “ตัน” จะเป็นคำคุ้นเคย แต่ในระดับสากลมี “ตัน” อยู่มากกว่าหนึ่งแบบ ซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนได้ หากเราอ่านเอกสารภาษาอังกฤษหรือทำงานร่วมกับต่างประเทศ โดย “ตัน” ที่พบหลัก ๆ มี 3 แบบ คือ

เมตริกตัน (Metric ton) = 1,000 กิโลกรัม (นิยมในประเทศไทยและประเทศส่วนใหญ่)

ตันอังกฤษ (Long ton) ≈ 1,016 กิโลกรัม (พบในบางบริบทของสหราชอาณาจักร โดยเฉพาะงานเดินเรือหรือเอกสารเก่า)

ตันอเมริกัน (Short ton) ≈ 907 กิโลกรัม (ใช้ในสหรัฐอเมริกา)

ดังนั้น หากเจอคำว่า “ton” ในภาษาอังกฤษ ควรดูบริบทประกอบว่าหมายถึงแบบใด แต่สำหรับการใช้งานทั่วไปในประเทศไทย คำว่า “ตัน” เกือบทั้งหมดหมายถึง “เมตริกตัน” นั่นเอง

วิธีแปลงหน่วยเมตริกตันให้เข้าใจง่าย

การแปลงหน่วยระหว่าง “ตัน” และ “กิโลกรัม” ทำได้ไม่ยาก เพราะเมตริกตันสัมพันธ์กับกิโลกรัมโดยตรง

- แปลง “ตัน กิโลกรัม” ให้คูณ 1,000

เช่น 3.5 ตัน = 3.5 × 1,000 = 3,500 กิโลกรัม

- แปลง “กิโลกรัม ตัน” ให้หาร 1,000

เช่น 7,500 กิโลกรัม = 7,500 ÷ 1,000 = 7.5 ตัน

ถ้าจำสั้น ๆ ก็จำว่า “ตัน = พันกิโล” จะช่วยให้คำนวณได้เร็วมาก

ตัวอย่างการใช้งานในชีวิตจริง

เพื่อให้เห็นภาพชัดขึ้น ลองดูตัวอย่างสถานการณ์ใกล้ตัว

หากรถบรรทุกระบุว่าบรรทุกได้ 6 ตัน หมายความว่าบรรทุกได้ 6,000 กิโลกรัม

หากโรงสีรับซื้อข้าวเปลือก 18 ตัน หมายถึงข้าวหนักรวม 18,000 กิโลกรัม

หากสั่งหินคลุก 2.5 ตันเพื่อทำถนน ก็เท่ากับ 2,500 กิโลกรัม

เพียงเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตันกับกิโลกรัม ก็จะช่วยให้ประเมินปริมาณสินค้า วัสดุ หรือการขนส่งได้แม่นยำขึ้น ลดความผิดพลาดในการคำนวณ และสื่อสารกับผู้อื่นได้ตรงกัน

สรุป

เมตริกตันคือหน่วยวัดมวลในระบบเมตริกที่มีค่าเท่ากับ 1,000 กิโลกรัม เป็นหน่วยที่ใช้แพร่หลายมากในประเทศไทย โดยเฉพาะงานเกษตรกรรม ก่อสร้าง อุตสาหกรรม และโลจิสติกส์ การเข้าใจเมตริกตันอย่างถูกต้องช่วยให้เราคำนวณได้ง่ายขึ้น อ่านข้อมูลได้เร็วขึ้น และใช้งานได้ถูกต้องในสถานการณ์จริง